

Gašpar mal šťastie

Napísal Administrátor
Streda, 18.05.2016 o 22:49

{rokbox

thumb=|images/stories/clanky/pamatnik-Gaspara-Serediho-mini.jpg|images/stories/clanky/pamatnik-Gaspara-Serediho.jpg{/rokbox}

Júlové horúčavy ukončila búrka s ľadovcom. Jej sile neodolal ani hrubý konár lipy stojacej pri pomníku Gašpara Šerédiho medzi Bardejovom a Dlhou Lúkou. Našťastie padajúci konár dopadol tesne vedľa pomníka. Minulý rok Gašpar také šťastie nemal.

Vyššie storočná lipa narástla do takých rozmerov, že už nie je len okrasou, ale aj hrozbou renesančného pomníka. Jediným riešením je lipu zrezať a vysadiť novú o pár metrov ďalej. Lipa časom vyrastie, ale zničenie historického pomníka by bolo nenávratné. Po minuloročnom reštaurovaní akademickým sochárom Martinom Kutným Gašpar „omladol“ a okoloidúcim pripomína slávnosť minulosti Zborovského hradu.

K pomníku sa viaže povesť o predaji Zborovského hradu (Makovice).

Podľa nej si majiteľ hradu Šerédi užíval pokojnú starobu a svoje sídlo zariadil tak, že o jeho nádhere kolovali legendy. Raz prišiel k nemu na návštevu sám knieža Rákoci. Tak sa mu hrad zapáčil, že si zaumienil kúpiť ho. Šerédi pri vínku zo zdvorilosti sľúbil, že mu hrad predá za 16 000 dukátov. Ale s podmienkou, že dukáty musia byť sedmohradské a razené v tom istom roku. Myslel si, že je to nespĺniteľná podmienka. Rozlúčili sa a Šerédi žil naďalej spokojne, časom zabudol na svoj sľub. Keď o rok hlásnik oznámil, že prichádza Rákoci, Šerédi mu išiel naproti. Po zvitání Rákoci dal zložiť truhlice a požiadal Šerédiho, aby prepočítal dukáty. S trasúcimi rukami bral kus po kuse a pri poslednom dukáte mu puklo srdce. Zomrel od žiaľu, že musí predať svoj milovaný hrad.

Povesť je založená na skutočnosti, že Gašpar Šerédi zomrel na tomto mieste 3. marca 1566. Pomník dala postaviť manželka Anna Méreyová. Žigmund Rákoci kúpil hrad za 80 000 zlatých, ale až o 35 rokov po Gašparovej smrti.

Napísal: Štefan Hanuščin